

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΥ ΤΗΝ ΓΡΑΦΕΙ Ο ΣΟΥΓΡΗΣ

έκαπον καὶ πέμπτον δριθμοῦμεν χρόνον
ἢ ἔδρα μας ἢ πόλις ἢ τῶν Παρθενῶν.

'Οκτωβρίου τρίτη,
νησάδαλα 'στιν Κρήτη.

"Ἐτος χίλια καὶ ὅκτακόσια καὶ ἐννεακόντα καὶ ὅκτε,
τὸν Ἐπέμ-Πασσᾶ γῇ δῶρο σᾶς χαρίζω διαλεκτό.

Τριανταύδον σύν εξακόσια,
ποικιλά δρόσις φρευντιώδα.

Τὸ ζῆτημα τὸ Κρητικὸ
τὸ λένε γιὰ τελειώτικό.

Δαιπόν η Δισκούνωσις ἔκεινη
τοῦ Πατιάχη μπαμπούλας θά τοῦ γίνη.
Ἄγριέψαν Ἔγγλες. Γάλλοι, Ρώσοι,
καὶ ἀλλοίμονο στὸν φίλο τὸν Σουλτάνο,
τὸ ζῆτημα τῆς Κρήτης θά τελειώσῃ,
τῷπε καὶ ὁ Φελιξ-Φώρ' στὸν Καραπάνο.

Φασουλιάς καὶ Περικλέτος,
δι καθένας νέτος σκέτος.

—
— Εἶδα καθὼς τὸν Ἰακώδη, καῦμένε μπεχλιόνη,
ἢ σάλι' ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς ἔως 'στη γῇ νὰ φθάνῃ,
ἀνεβοκατεβαίνων πολεμιστῶν συάρρι,
οὐ μίλοντος Ἀρχάγγελοι, πνιγμάνοι, στὰ χρυσάφια,
ἢ τὸ πολὺ τὸ κορώνημα τῆς εὐκάλεους χορείας
ἔνας 'στὸν ἄλλον έδινε βραβεῖο τῆς ἀνδρείας.

Τὶ χρυσᾶ, τὶ μάταιᾶς καὶ τὶ σῶμα,
ποῦ μὲ πάλι καὶ ἔμε ριπτή,
καὶ πρηγής κάνω μάται τὸ χῶμα,
ποῦ τὸ θεῖον τὸν πόδι πατεῖ.

Παρελαύνετε πάλιν ἴμπρός μου
μὲ τὸ τόσο χρυσὸν νταιλίκι,
καὶ φοβέρα γενῆτε τοὺς κόσμου
καὶ πατεῖτε τὸ κάθε σκουλήκι.

—
— γιὰ στρατηγούς καινούριους ἄκουσα πολλή κουβέντα
εἰδὸς φοβέρων Ναυμάχων παμήρηει στερανωδέντα
καὶ δριμῆς τοὺς κατηγόρους σούρα νὰ καταγγέλῃ
τὰς νέας κεφαλάς των ἐπὶ πίνακος νό θέλη.

—
— εἴπα μόνος εἴρι πάλι 'στης 'Απτάλεις τὰ νερά...
Ναυμάχος καταγγέλλει... τι χαρά μας, τι χερά.

"Ἐρι μὲς 'στὴ φυλακὴ
δὲλ' οἱ μῆ πειδαρχικοὶ,
ποῦ δὲν τούκαν μετάνοια
καὶ δὲν τούδωνταν στεφάνια.

"Ἐρι μὲς 'στὴν εὐτυχία
καὶ 'στὸ τόσο μας καμάρι
ν' ἀκουσθῆ καὶ 'η πειδαρχία
καὶ νὰ δέσῃ καὶ νὰ πάρῃ.

"Ἐρι δίκαιας σὰν καὶ πρώτα
πιό καλαῖς καὶ πιό μεγάλαις,
ἐρι νὰ φλομάσουν χνῶτα
τῶν Ναυτοδικῶν τῆς σάλαις.

"Ἐρι κλέη περασμένα,
ἐρι χρόνοι μας κλεινοὶ,
καὶ κονόρια μαδημένα
καὶ ἄλλοι τσαλαπετεινοὶ.

"Ἐρι πάλιν ὁ Ναυμάχος νὰ βροντήσῃ σμερδαλίος
καὶ εὔκολα νὰ μὴν ξεχειτάται τῶν Ναυτίκων μας τὸ κλέος,
ἐρι πάλιν οἱ Κοκάροι,
ἐρι καὶ οἱ σημασιοφόροι,
μαρύρ φίδι θὰ τοὺς φέρῃ, τὸ σκαμνὺ τοὺς περιμένει,
νὰ τοὺς μάθουν μὰ γιὰ πάντα πειθαρχία τὶ σημαίνει.

"Ἐρι, νὰ ξαναγελάσουν
τοσοὶ μελαγχολικοὶ,
καὶ σὰν πρὶν νὰ παρελάσουν
δαμαλάκια καὶ ὅστακοι.

"Ἐρι, τάππιτα τὰ ράκη,
ἐρι τὰ σακκά καὶ τάλλα,
ἐρι καὶ τὸ κονταράκι,
ποῦ τὸ 'ρίζαν μὲ μιὰ μπάλα.

"Ερι: πάλιν ἔδω πέρα
ὅ καθεῖς νὰ πειθαρχή,
καὶ νὰ πέφτῃ νύκτα μέρα
καταγγελιῶν βροχή.

"Ερι: πάντα νὰ βρῆς,
ἔρι νὰ κατηγορῶ,
ἔρι νὰ κατηγορήσῃ,
νὰ περνοῦμε τὸν καιρό.

"Ερι: Περικλῆς κουτάδι,
καὶ σὺ τώρα πάνα πάρε,
καὶ λαμπόρος λαμποράδι
λαμποράτουμ λαμποράρε.

"Ερι: πάλι ἔσανικο,
μωρὲ γιαί σου, Ναυτικό,
έργασίκ, Περικλέτο, γιὰ τὴν δέξια τὴν νεκρή,
τοὺς μικρούς κτυποῦν μεγάλοι, τοὺς μεγάλους οἱ μικροί,
κι ὅλας τὰς καταγγελιὰς τῶν μικρῶν καὶ τῶν μεγάλων,
ποῦ γεννοῦν ἔντερον σάλον,
κι ὅλλας δίκας ἔρι πάλι θὰ μᾶς βγάλουν σοβαράς,
πνεῦμα τὰς κινές καὶ μόνον πειθαρχίας λεπάς.

"Ο Ναυμάχος καταγγέλλει,
τόρα πιὰ θὰ ξεθυμάνη,
κι ὅλλα στέφανο θὰ θέλη
γιατὶ τόνε δὲν τοῦ φένει.

Μή τὸ μέρος του πηγαίνων καιρεπτῶντας τὴν Πατρίδα,
καὶ φωνάζω στὴν μαρίδα :
«ἄλλα τόρα στὸ σκαρινό,
μαζωμένη καὶ σεμνή,
τὰ λουρά σου νὰ μαζέψουν
καὶ μὲ δίκαιας νὰ σέ ριψουν.»

Εἶδα 'στὸν κόσμο συμφοραῖς, εἶδα κακὸ καὶ γάλι,
μὰ πειθαρχία σάν κι ἔδω 'στὸν κόσμο δὲν εἶδο ὅλλη.
Τὴν πειθαρχία κι ἔις ἐμὲ τὴν βλέπω καὶ 'στοὺς ὄλλους,
μὰ 'στοὺς τρανοὺς καλλίτερη καὶ πατρικὴ τὴν βρῆκα,
κι ἔγω πανεύν τοὺς μικρούς, μὰ πάλι 'στοὺς μεγάλους,
μικρὸ καράβι 'παίνεις, μεγάλο καββαλίκα.

Πειθαρχία, πειθαρχία... ποιὸς τολμᾶ νὰ σὲ πατῇ ;
φυσικὸ πρότερό μας, φυσικὴ μας ἀρετή.
Καὶ 'στὸν πόλεμον ἑκεῖνον, ποὺ τὸν πούλει τοργανάτο,
δῆγμα προσταγῆς 'άκοσον ἔφωνατα μεγάλα,
ἴξ ἱνστίκτου πειθαρχίας ὄρμοθίντες, Περικλέτο,
σύμφων' οἱ Ρωμαῖοι Βρέθηκαν νὰ τὸ βάλουν στὴ φυγάδα.

Εἶναι μὲς 'στὰ σωματικὰ μας
δὲν κι ἔπλασθημεν φουρίεσι,
καὶ 'στὰ τόσα ἔσανικά μας
τούτη μοναχὰ μᾶς οὐκεῖ.

Πειθαρχία μὲς 'στοὺς σάλονες
καὶ 'στοὺς χρόνους τοὺς πικρούς,
σέρνε την ἀπ τοὺς μεγάλους,
δίνε την εἰς τοὺς μικρούς.

Κι ἔν τὸ κράτος εὐμοιρῆ
καὶ πηγαίνη τώρα τρέλλα,

πειθαρχία πλημμυρεῖ
κι ἔνοιξε βροχής ὄμπρελα.

Βροχής βρέχει πειθαρχία, καταστρέπει καὶ βροντά,
καὶ μουσκένους ἀπὸ τούτη τὰ μεγάλα τρικαντά.

Κι ἔνθρωπους ἰδελεπε τῆς διανοίας
ἐμπόρος, στὸν λέοντα τῆς Χαιρωνείας
νὰ τὸν κυττάσουν καὶ νὰ τὸν κλαίνε
καὶ περὶ τούτου πολλὰ νὰ λένε.

Κι ἔγω τοὺς εἴπα : εμὲ συγκείτε
γι, ἀναστάλωσεις καὶ βάθρα νέα,
κι ἀφήσετε τὸν ἑκὲν νὰ κείται
τὸν συντριμμένον τὸν Χαιρωνέα.

«Μπροστά 'στὸν λέοντα τῆς Χαιρωνείας
βάλτε τὸν λέοντα τῆς Κορδονίας,
καὶ στὴ Χαιρωνεία γιὰ κόντρα φάσα
βάλτε τὴν Λάρισα καὶ τὴν Ταράτσα.»

Κι ἔκουσα γύρω βρυγχήμοις στημερινῶν λεόντων
ἀστραπηδῶν φρυγόντων,
όποταν βλέπωντας καὶ σὲ μὲ Στρατηγοῦ κασκέτο
καὶ τὶ ζωχάδες ὄγκαλα, καύμενα Περικλέτο.

Κι ἔγω, ποῦ μὲς 'στὰ σπλάγχνα μοὶ πολέμου λαύρα νιώθω
κι ἔιχα μονάχη σκέψη μονάχη κι ἔίχα μονάχη πόθο
τὴν ράτσα τὴν Ρωμαΐκη νὰ φέρω μὲς 'στὸν Βόσπορο,
κατήνητης τὴν σήμερον νὰ πίνω λιναρόσπορο.

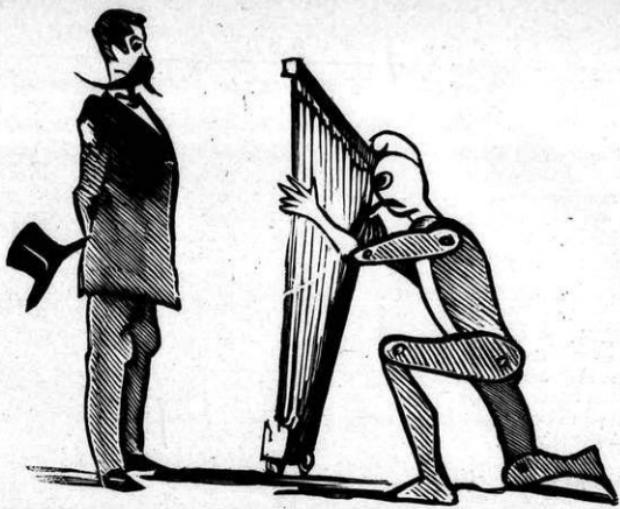
Π. — Έποχὴ, ποῦ σιωπᾶ
καὶ τὸ στόμα λιμαδόρου,
ἔποχὴ λιναρόσπορου
καὶ μολύχους καὶ λαπᾶ.

Έποχὴ χωρὶς μαράδι,
ἔποχὴ ποὺ σ' αναγκάζει
'στὸν Ρωμαῖον τὸ περιβόλι
λιναρόσπορο νὰ σπέργη,
ἔποχη, ποῦ καὶ τὴν Πόλη
νὰ σου δίνουν δὲν τὴν πέρνεις.

Καὶ 'στοὺς ὄλλους τοὺς μπελάδες
τηρήκανε κι ὅις καρεκλάδες,
καὶ πηγαίνουν εἰς τὸν Τόμαν καὶ γιατὶ καὶ πῶς 'ρωτοῦν...
κόπτε τῆς έρημερόδες γιὰ νὰ μέθης τὶ ζητοῦν.

Μαζευτήκανε πολλοὶ¹
κι ἔν Ρωμαὶ Δικαιούσην
κόντεφε, βρέ Φασουλῆ,
καρεκλάδικο νὰ γίνη.

Κι ὁ Ραδάμανθυς ὁ Τόμαν μές 'στὸν τόσο σηματά
τέτοια λεπτὰ χωρτά :
«Μ' ἔτνικε δουλειὰ μεγάλη,
ποῦ δὲν μοιμεύεις κεφάλη,
κι ὅπτε πάω σιταρήθραις σάν καὶ πρίν νὰ κυνηγῷ...
προσφελεῖς μου καρεκλάδες,
να μην εἰσθον κανεκλάδες,
κι ἔιμαι καρεκλᾶς κι ἔγω.

«Ένα γράμμα βουλωμένο μὲ Βασιλική κερώνα
μιὰ παραγγελία μοῦ δίνει
γρήγορα νὰ διερθώσται τὴν σπασμένην τὴν πολτρόνα,
ποὺ τὴν λέν Δικαιοσύνη.»

Καὶ τὸν Παναγιωτόπουλο πηγάνων νὰ ρωτήσω
τὶ σκέπτεται νὰ κάνῃ,
μεταρρυθμίσεις, ἀδελφὲ, μοῦ λένε μπρὸς καὶ πίσω,
δουλειὰ ποὺ δὲν προφάνει.

«Ανοίξετέ μου νὰ τὸν ὅω,
δὲν εὐλατρεῖ, δὲν εἰν' ἔδω,
ἀνοίξετέ μου, βρὲ παιδία,
σκασμός, μὴ βγάλης τσιμουδιά,
καὶ ἀπίξω στέκου, Φασούλη,
καὶ ἡ γλώσσα μου παραλαβεῖ :

«Ηθελα νέλδω τὸ βράδυ γιὰ νὰ σ' εῦρω μεναχδ,
μ' ἐπιστε φιλὴ βροχύνα, καὶ εἴπω μήπος καὶ βραχῶ.
Τρουργὸ λογάδων πρώτων,
τῆς Παιδείας καὶ τῶν φύτων,
δό μου γνῶσι καὶ βιβλία
νὰ πηγάνων σ' τὰ Σχολεῖα,
νὰ μαθάνω γράμματα
καὶ ὅλα τέτοια πράμματα.

Τέτοια καὶ ὅλα τεσμπουνῶ
καὶ ἀπ' ἄπει δὲν τὸ κουνῶ,
καὶ δασκάλαις καὶ δασκάλοι μ' ἐτριγύριζαν χαζεῖ
καὶ ὅλοι μόσται τῆς Παιδείας καὶ παιώνων δοδοπόροι,
διαν εἶδον νάρην μπράτο μὲ τὸν Γραπουργὸ μαζὶ¹
μία φάμιν τὲ λέπτρ ἀρχαία, τοῦ Διός ή θεοῦ κόρη.

«Πήγα καὶ σ' ὅλους Γραπουργούς γιὰ νὰ μεῦ ποὺν χαμπάρια,
μὲ μ' ἔδιωκαν ἀλύπητα σὰν μούργο καρβιδοῦ,

γιατὶ θ' ἀρχίσουν τὰ σκυλιά νὰ βάζουν στὴν ἀγγάρεια
καὶ οὔτε τοὺς μένει μιὰ στιγμὴ νὰ κάνουν ἵντερδού.

«Οθεν τώρα, Φασούλη,
χαλασμένη κεράλη,
γύρεα τὴν ἑλένης ρίχη,
γιὰ ν' ἀρχίσῃ τὸ μπρετάχι..

Ζαΐμης ὁ μουστακαλῆς καὶ ὁ ξύλινος ὁ Φασούλης.

Φασ. — Τργουούδω τὸν κύρ Ζαΐμη, τῶν Ρομηῶν τὸν Ἀρποδηπας καὶ ὁ Δαυΐδ ἐπίνοις τργουούδουσε στὸ Παλάτι τοῦ Σαούλ τοῦ Βασιλῆα.

Οιστρος ζώμα προκαλεῖ,
καὶ ἐπὶ σὲ, μουστακαλῆ,
ἔλαχεν ὁ μέγας κλήρος
νὰ φαγῇ εἰρήνης ἥρως,
νὰ κλωσσήῃ; βελτιώσεις ἀληθεῖς ἐκ τοῦ προχείρου
καὶ νὰ πάλι τὸν ρόλον μεταρρυθμιστοῦ Λευθῆρου.

Κύτταξε μεταρρυθμίσεις,
ποὺ τὸ γένος θὰ τιμήσῃ.
Εύκολα δὲν τὴν τυγχάνει τέτοιαν ἐποχὴ καθεῖς . . .
μάνος θὰ τῆς κάνῃς ὅλαις ; . . . μπῶ ί ποὺ νὰ μὴ βασκαθῆ.
Κύρ Ζαΐμη, σὲ καλό σου,
θὰ γνώσῃς τὸ μπαλό σου.

Ποιό τὸ νέο τὸ πικίνι,
τὸ βουβό, τὸ μουστακάτο,
ποὺ φορτόνεται κοφρίν
μεταρρυθμισι γεμάτο ;